

Vuoden 2026 talousarvio ja vuosien 2026 - 2029 taloussuunnitelma

KHALL 01.12.2025 § 231

Kuntalain (2015/410) 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Taloussuunnitelman tasapainossa voidaan ottaa huomioon talousarvion laadintavuoden taseeseen kertyväksi arvioitu ylijäämä. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Tässä määräajassa tulee kattaa myös talousarvion laadintavuonna tai sen jälkeen kertynyt alijäämä.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota.

Kunnanhallitus päätti talousarvioraamista syyskuussa 2025 (Khall 29.9.2025 § 181) vuoden 2026 talousarvion ja vuosien 2027–2029 taloussuunnitelman laadintaa varten.

Vuoden 2026 talousarvioehdotuksen toimintatuottojen määrä on noin 3,63 milj. euroa, joka on vähentynyt noin 0,10 milj. euroa (2,5 %) verrattuna vuoden 2025 talousarvioon.

Toimintakulujen määrä on noin -20,37 milj. euroa, joka on kasvanut noin 0,40 milj. euroa (2 %) verrattuna kuluvan vuoden talousarvioon. Vuoden 2026 talousarvion mukainen toimintakate on noin -16,70 milj. euroa. Toimintakate kasvaa vuoden 2024 tilinpäätökseen nähden 1,20 milj. eurolla ja vuoden 2025 talousarvioon nähden noin 0,49 milj. eurolla.

Vuoden 2026 talousarvion verotuloarvio perustuu Kuntaliiton 9/2025 kuntakohtaisen veroennusteen ja kunnanvaltuuston 10.11.2025 vahvistamiin vuoden 2026 tulovero- ja kiinteistöveroprosentteihin.

Valtionosuuslaskelman arvio perustuu Kuntaliiton 9/2025 ennakkollisiin valtionosuuslaskelmiin.

Niiden jälkeen vuosikate on 2,24 milj. euroa. Vuosikate vähenee vuoden 2024 tilinpäätökseen verrattuna n. 0,26 milj. euroa ja kasvaa vuoden 2025 talousarvioon verrattuna n. 0,23 milj. euroa.

Poistojen, poistoeron lisäyksen ja varausten lisäyksen jälkeen tilikauden tulos on 0,16 milj. euroa alijäämäinen.

Talousarviossa esitetään uuden pitkäaikaisen lainan lainanottovaltuudeksi 2 milj. euroa vuonna 2026. Pitkäaikaisia lainoja lyhennetään suunnitelman mukaan noin 1,3 milj. euroa.

Investointien kassavirtaan vaikuttava nettomäärä talousarviossa on noin 2,1 miljoonaa euroa, kun taas vuosikate on noin 2,2 miljoonaa euroa. Vuosikate riittää siten kattamaan vuoden 2026 investointitason.

Tuloslaskelmat vuosilta 2024–2026 ovat seuraavat:

1.000 euroa	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025	Talousarvio 2026
Toimintatuotot	4 538	3 760	3 666
Valmistus omaan käyttöön	69 985	35 000	35 000
Toimintakulut	-20 029	-19 968	-20 366
Toimintakate	-15 491	-16 208	-16 700
Verotulot	13 858	14 140	14 778
Valtionosuudet	4 427	4 499	4 586
Rahoitustuotot ja -kulut	-290	-421	-421
Vuosikate	2 504	2 011	2 244
Poistot	-1 842	-2 121	-2 555
Tilikauden tulos	-1 123	-110	-312
Satunnaiset erät	-1 785	0	0
Poistoeron lisäys/vähennys	117	111	106
Varausten lisäys/vähennys	0	0	50
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-1 005	1	-155

Talousarvio vuodelle 2026 ja taloussuunnitelma vuosille 2026–2029 on esityslistan liitteenä.

Valmistelija: Kunnanjohtaja Juuso Alatalo, p. 040 706 2667
Sivistysjohtaja Pekka Lintonen, p. 050 339 3675
Tekninen johtaja Jari Kauppi, p. 040 8611 788
Talous- ja hallintojohtaja Marita Forsberg, p. 050 599 1140
Henkilöstöpäällikkö Leena Ahola, p. 050 569 6348

Esittelijä: Kunnanjohtaja

Päätösehdotus: Kunnanhallitus päättää ehdottaa kunnanvaltuustolle, että se hyväksyy liitteen mukaisen talousarvion vuodelle 2026 ja taloussuunnitelman vuosille 2027–2029. Lisäksi kunnanhallitus päättää antaa

kunnanjohtajalle oikeuden tehdä talousarvioesitykseen teknisluonteisia korjauksia/muutoksia.

Asian käsittely: Kasvatuspäällikkö Paula Laakso ja tekninen johtaja Jari Kauppi olivat läsnä kokouksessa klo 18.00—19.23 esittelemässä sivistyspalveluiden ja teknisten palveluiden talousarvioesitystä sekä vastaamassa kunnanhallituksen kysymyksiin. He poistuivat kokouksesta ennen päätöksentekoa.

Kunnanjohtaja Juuso Alatalo suoritti yleisen esittelyn vuoden 2026 talousarvioesityksestä. Talous- ja hallintojohtaja Marita Forsberg esitteli hallinto- ja kehittämispalveluiden talousarvioesityksen.

Päätös: Kunnanhallitus päätti

- 1) muuttaa varhaiskasvatuksen palvelualueen toiminnallisista muutoksista (talousarvion 2026 ja taloussuunnitelman 2026—2029 sivu 29) lauseen ”Päiväkotitilat vaativat lähivuosina peruskorjausta, joten harkittavaksi jää uuden päiväkodin rakentaminen keskustan alueelle tai uutena siipinä Harmonian yhtenäiskoulun yhteyteen.” seuraavaksi: ”Päiväkotitilat vaativat lähivuosina peruskorjausta.”
- 2) muuttaa perusopetuksen palvelualueen henkilöstömuutoksia koskevan tekstin (talousarvion 2026 ja taloussuunnitelman 2026—2029 sivu 31) ”Opettajamäärä vähenee vuonna 2026 neljällä opettajalla oppilasmäärän vähentymisen vuoksi. Vähennykset kohdistuvat Portaan, Teuron ja Harmonian kouluihin (2 kpl).” seuraavaksi: ”Opettajamäärä vähenee vuonna 2026 kahdella opettajalla oppilasmäärän vähentymisen vuoksi. Vähennykset kohdistuvat Harmonian yhtenäiskouluun.”
- 3) kohdan 2 muutoksen perusteella varata talousarvioon Portaan ja Teuron kouluille määrärahat kolmelle luokanopettajalle 1.8.2026—31.7.2027 väliseksi ajaksi.
- 4) poistaa vapaa-ajan palvelualueelta määräraha osa-aikaisen liikuntaneuvojan osalta.
- 5) poistaa kunnanhallituksen investoinneista 20 000 euron määrärahan Harmonian taidehankintaan.
- 6) tehdä teknisen lautakunnan investointeihin (93365 Muu rakentaminen) seuraavan muutoksen: 9351 Manttaali, 35 000 euron määräraha siirretään vuodelle 2027 ja vuodelle 2027 esitetty määräraha 15 000 euroa siirretään vuodelle 2028.
- 7) poistaa teknisen lautakunnan investoinneista (93365 Muu rakentaminen) seuraavat määrarahat:
 - 9353 Päiväkotitilat 15 000 euroa
 - 9376 Venesilta 55 000 euroa
 - 9377 Liikuntakeskus 25 000 euroa

- 9387 Rantasauna 15 000 euroa

8) tehdä teknisen lautakunnan investointeihin (93365 Muu rakentaminen) seuraavan muutoksen: 9392 Energiatehokkuus investoinnit, vuodelle 2026 esitetty määräraha 140 000 euroa muutetaan 90 000 euroksi.

Lisäksi kunnanhallitus päätti todeta, että ns. pienten lasten koulun osalta selvitystä ja suunnittelua jatketaan vuoden 2026 aikana. Muutosta ei kuitenkaan toteuteta vuoden 2026 aikana vaan aikaisintaan 1.8.2027 alkaen. Kunnanhallitus totesi myös, että vuoden 2026 talousarvioon ei ole ns. pienten lasten kouluihin varattuna määrärahaa.

Kunnanhallitus päätti esittää valtuustolle, että valtuusto hyväksyy talousarvion vuodelle 2026 ja taloussuunnitelman vuosille 2027–2029 kunnanhallituksen 1.12.2025 tekemin muutoksin.

KVALT 15.12.2025
222/02.02.00/2025

Päätösehdotus:

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että valtuusto hyväksyy talousarvion vuodelle 2026 ja taloussuunnitelman vuosille 2027–2029 kunnanhallituksen 1.12.2025 tekemin muutoksin. Muutokset sisältyvät liitteenä olevaan talousarvioon vuodelle 2026 ja taloussuunnitelmaan vuosille 2027—2029.

Päätös: